

Beregning. Naar altsaa den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgtreds (Mourier), der, som bekjendt, sværmer meget for det Lovforslag om Lehnenes Bøndergods' Overgang til Selveiendom, troer, at Staten med Hensyn til det Spørgsmaal er berettiget til det, han saa stærkt har urgeret paa, at den skulde ansee sig berettiget til, saa troer jeg ikke, at han med nogen som helst Føie vil kunne nægte, at Staten maag være ligesaa berettiget med Hensyn til det private Bøndergods. Det er altsaa derfra, jeg gaaer ud, at det Princip, der er opstillet for Beregningen i det foreliggende Lovforslag, maatte blive forandret saaledes, at det i den anden, førnævnte Lov opstillede Princip maatte blive sat istedet derfor. Hertil maag jeg ogsaa føle, at jeg formener, at, naar Staten ikke finder Betænkelse ved at tillade Lehnenes og Stamhusenes Bøndergods at gaae over til Selveiendom efter en saadan Beregning, saa kan der heller ikke være Betænkelse i, foruden Statsgodserne at medtage de offentlige Stiftelses Godser; thi de staae vistnok ogsaa omtrent i samme Stilling som Lehnene og Stamhusene. Med Hensyn til de enkelte Paragrapher skal jeg blot ganske kortelig antyde, at jeg ikke finder Fæsternes Livsarvinger tilstrækkeligt betryggede ved, hvad der er opstillet i Paragrapherne 6 og 7; men jeg formener, at der maa gives dem nogen mere Sikkerhed med Hensyn til deres Fædres efterladte Steder, end der i disse Paragrapher er tilstaaet dem.

Monrad: Jeg skal ogsaa stemme for, at Sagen yderligere fremmes, deels med Hensyn til Sagens Vigtighed i og for sig, og deels ogsaa med Hensyn til Finantsministerens Understøttelse. Det, der har fremkaldt nogen Betænkelse med Hensyn til Forslaget, er, at det let kunde betragtes som indeholdende en Forudbestemmelse med Hensyn til Behandlingen af det private Bøndergods, og denne Betænkelse er ikke greben saa aldeles ud af Luften. Det blev saaledes i sin Tid af den ærede Forslagsstiller, om jeg ikke erindrer me-

get feil, udtrykkeligt fremhævet, at Resolutionen af 1ste Juli 1846 var at ansee som prophetisk med Hensyn til de Bestemmelser, Staten vilde træffe om Fæstegodset i Almindelighed. Herimod nedlagde vel den daværende kongelige Commissarius en ligesaa høitidelig Protest, som den, den høitagede Finantsminister har nedlagt idag; men det varede dog ikke mere end to Aar, da saa man de samme Bestemmelser komme frem i et Lovudkast med Hensyn til Behandlingen af de private Godsforhold. Der er en vis historisk Forbindelse imellem Behandlingen af Godsforholdet paa Statens Gienomme og de private Godsforhold, og der kunde derfor maaskee dog være nogen Grund til at være Frygt for, at Forslaget skulde føre til Consequenser, som man idetmindste fra en vis Side maatte ønske at modsætte sig. Der er ogsaa et andet Hensyn, der kunde vække Betænkelse. Under saadanne extraordinaire Omstændigheder, som de, hvori vi for Nidblidket befunde os, hvor Staten har meget betydelige Udgifter, og hvor den maa gjøre Udvei til saa særdeles Meget, have Pengene nemlig en mindre Værdi, og man fristes let til at gjøre Udgifter, hvilke vi imidlertid ville føle, naar vi engang skulle opgjøre vor Status, og see, hvorledes vi stode i det. Denne Tilbøielighed til ikke at tage Hensyn til, om der gaaer nogle Hundrede Tusende Rbd. meer eller mindre med, kan mulig ogsaa paa nærværende Standpunkt udøve en for Finantsernes Vedkommende ikke gunstig Indflydelse; men, som sagt, jeg skal ligesuldt stemme for, at Sagen gaaer videre, og vil haabe, at det høit vigtige Formaal, som Forslagsstilleren har sat sig, vil blive opnaaet.

Rettelse.

Nr. 46 Sp. 717 L. 18 f. o.: „flage“ læs: „flagede derved“.